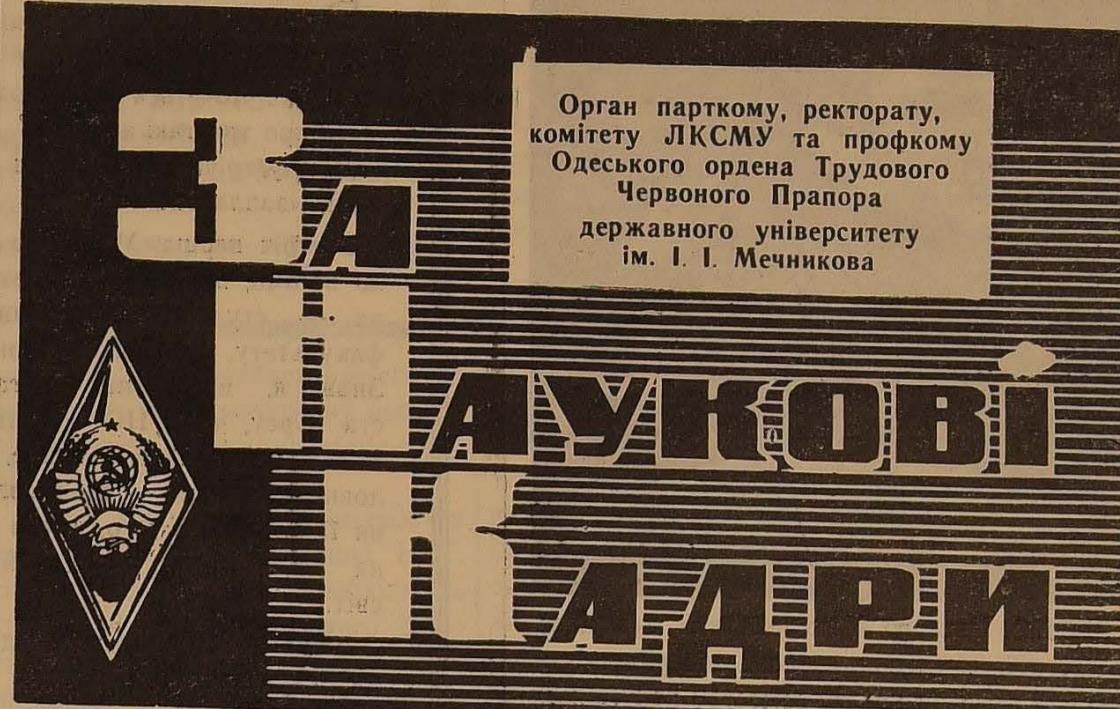

З святом, дорогі наші жінки!

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, єДНАЙТЕСЯ!

ГІК ВИДАННЯ
XXXIV

№ 8 (919)
6 БЕРЕЗНЯ
1968 р.

Ціна 2 коп

ЇЇ ЗНАЮТЬ ДАВНО

І ТАК завжди. Сьогодні почуши:

— Постішаю. Треба ще повідомити членів партбюро, що завтра

засідання, — квапиться Марія Петрівна.

А завтра — інші невідкладні справи, яких значно побільшали, коли комуністи факультету іно-
земних мов обрали її своїм секретарем.

Багато років зв'язує Марію Петрівну Мудесіт з університетом. І є їй проф-розповісти. Але вона виявилася скупою на слова. І все

ж з тих коротких, інколи уривчастих фраз перед нами постало життя людини, яка всю себе відає улюбленийій справі.

...Той радісний рік вступу до вузу став разом з тим і найсумнішим в житті Марії Петрівни — розпочалася війна. Довелось переврати навчання, щоб потім, при першій же можливості, продовжити. І в 1943 році М. П. Мудесіт знову — студентка філологічного факультету університету. А в 1946 році їй, як і іншим її однокурсникам, було вручено диплом про закінчення вузу.

Потяглися роки напруженої праці викладача зарубіжної літератури інституту іноземних мов, який згодом став факультетом нашого університету. Це були роки не тільки педагогічної роботи, якій віддавалося і віддається багато часу, але й великої громадської та наукової діяльності.

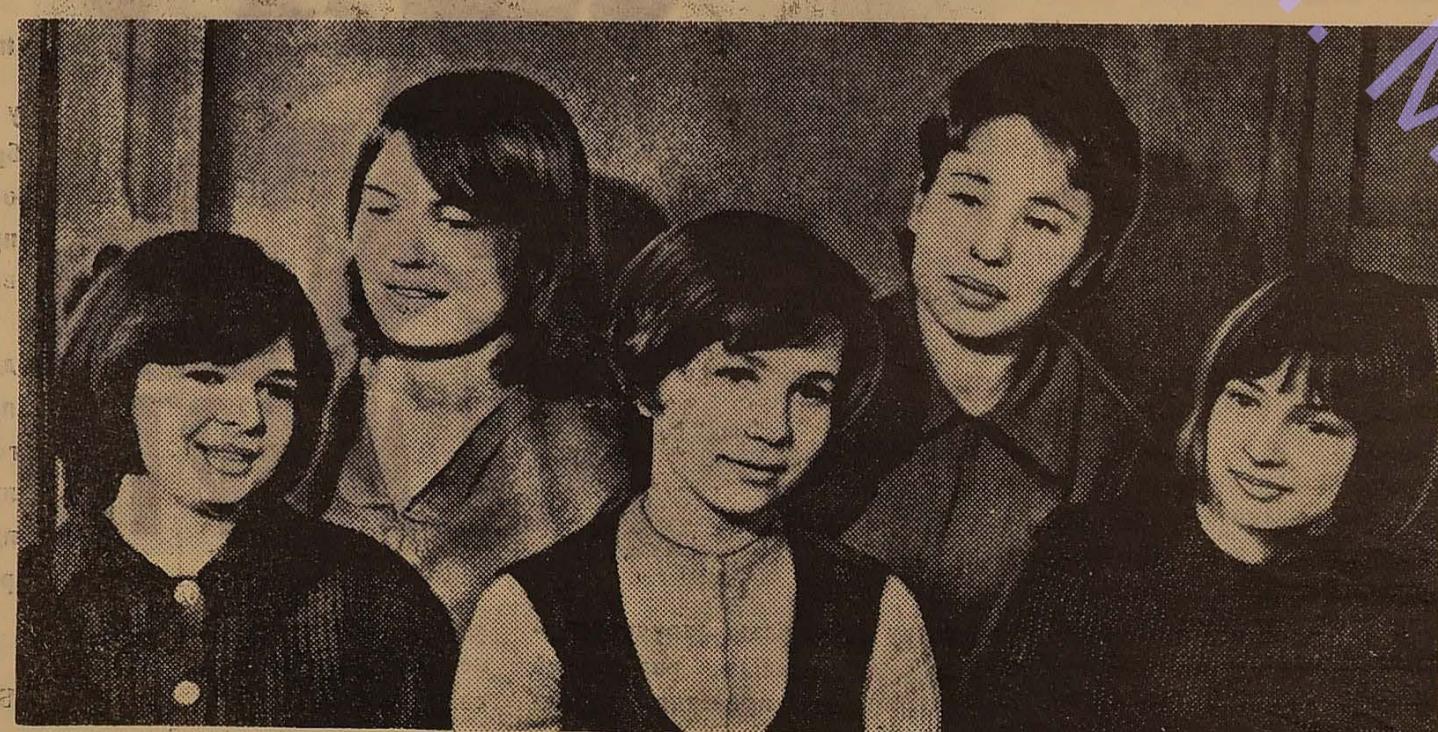
Треба мати невичерпний запас енергії, бути закоханим у життя, любити свою професію, щоб зуміти серед численних турбот написати і захиstitи кандидатську дис-

сертацію. Марія Петрівна зробила це. А зараз вона вже чимало надрукувала і підготувала до друку статей з теми: «Історія жанру «роману-виховання» і сучасний етап його розвитку в літературі НДР», над якою вона працює давно і яка має перспективи у грунтovne наукове дослідження.

З прекрасним весняним святом Вас, Маріє Петрівно! Великих творчих успіхів та особистого щастя!

Л. ШВІДЧЕНКО.

„Скажите нам, ребята,
скажите откровенно,
было б скучно, наверно,
на свете без девчат?!”

ВІТАЄМО!

ВІД ШИРОІ ДУШІ ВІТАЄМО З ДНІМ 8 БЕРЕЗНЯ ДОРОГИХ НАШИХ ДІВЧАТ. БАЖАЄМО ІМ ЗДОРОВ'Я, ЩАСТЯ, УСПІХІВ. ХАЙ НЕ ПОКИДАЮТЬ ВАС СОНЯЧНІ ПОСМІШКИ, ХАЙ ЗАВЖДИ ПРИНОСЯТЬ ВАМ ПЕРШІ ВЕСНЯНІ КВІТИ.

ХЛОПЦІ ДРУГОГО КУРСУ ХІМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

МІЖНАРОДНИЙ

ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

ПІСЛЯЗВТРА 8 Березня — Міжнародний жіночий день. В нашій країні він став найулюблінішим народним святом. Ми вшановуємо славних дочек Вітчизни, невтомних будівниць, активних будівників комуністичного суспільства. На

знак видатних заслуг радянських жінок 8 березня оголошено в СРСР вихідним днем.

Поговоріть з людьми старшого покоління, вони розкажуть, що урівнення в правах чоловіків з жінками — одне з тих завдань, з вирішення якого розпочинала свою діяльність Радянська влада. Великий Жовтень розкріпачив жінку, відкрив їй широку дорогу.

Соціалістичний лад створив

радянським жінкам всі можливості бути діяльними учасницями будівництва нового суспільства.

Активність жінок в творчій діяльності стала невід'ємною рисою соціалістичного суспільства. Вони в перших рядах будівників комунізму.

Зараз у нас половина робітників і службовців — жінки. З кожних 100 жінок — робітниць і службовців — зайнято в про-

мисловості 33, в будівництві — 4, в сільському господарстві — 10, на транспорті та підприємствах зв'язку — 6, в торгівлі, громадському харчуванні, матеріально-технічному постачанні — 12, в освіті, охороні здоров'я, науці та науковому обслуговуванні — 25, в управлінському апараті — 3, в останніх галузях — 7.

Закінчення на 2-й стор.

СВЯТО 8 БЕРЕЗНЯ Наташа Мірошніченко зустрічає в хорошому настрої. Зимову сесію вона завершила успішно — всі «відмінно». І початок нового семестру непоганий: на лекціях, семінарських заняттях — цікаво.

НА ЗНІМКУ: студентка першого курсу юридичного факультету, відмінниця навчання Н. МІРОШНИЧЕНКО.

Горьківські читання

ДО 100-річчя ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

О. М. ГОРЬКОГО

ДОПОВІДДЮ «Горький і Ленін» доцента Л. Чепурнової відкрились на філологічному факультеті горьківські читання, організовані кафедрою російської літератури. Доповідач зупинилася на яскравих моментах багаторічної дружби вождя революції і велико-го пролетарського письменника, яка відіграла велику роль в його ідейно-художньому розвитку.

На читаннях виступив також журналіст І. Бескорний, в минулому редактор партизанської газети «Лесная правда». Він розповів, як в роки війни разом зі снайядами і продовольством, які доставляли в партизанські загони через лінію фронту, були її твори Горького.

Горьківські читання, які відбуваються щочетверга, тривають до середини травня. На них будуть заслухані такі доповіді: «Горький і перша російська рево-

люція» (доцент Б. Чаленко), «Горький — борець за мир і демократію» (доцент Е. Петряєва), «Горький — публіцист» (доцент П. Збандуто); «Горький і російська класична література» (доцент Е. Владимирова), «Горький і національні літератури» (кандидат філологічних наук Л. Бурчак), «Горький про дітей» (доцент В. Руденко), «Горький про радянську сатиру» (доцент Д. Кондратьєва), «Горький і наша сучасність» (професор М. Левченко), «Фразеологія публіцистики Горького» (доцент С. Савицька), «Виховне значення творів Горького» (доцент Ф. Гольдін).

Читання відвідують і студенти філологічного факультету.

О. КРУПКО,
лаборантка кафедри
російської літератури;
доцент Е. ПЕТРЯЄВА.

МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

ЖІНКИ СРСР — це 58 процентів дипломованих спеціалістів. Це 72 проценти лікарів, 68 процентів педагогів, бібліотечних та культурно-освітніх працівників, 63 проценти економістів, 40 процентів агрономів, зоотехніків, ветеринарів, які закінчили вищу школу. Кожний третій інженер — жінка.

За заслуги перед Батьківщиною 1 080 105 жінок нагороджено орденами та медалями. 3828 носять високе звання Героя Соціалістичної Праці. 24

Закінчення. Поч. на 1-й стор.

ТРИ ЗУСТРІЧІ

БУВАЄ зустрінешся з людиною і з одного вчинку, міркувань довідуєшся про багато що. Хочеться мені розповісти про три такі зустрічі.

Дві зустрічі були, так би мовити, «заплановані».

Зустріч перша. Мені вже було відомо, що Люда Іноземцева — студентка історичного факультету, третьокурсниця. Знав я, що вона — староста курсу, член НСТ і відмінний товариш. Але, напевне, головне в людині — це ставлення її до всього того, з чим вона стикається, як сприймає світ.

Люда: «Торік, влітку, їздили ми студентською групою за кордон. Нас було всього 20. Іхали до друзів наших, в Чехословаччину. Зустрічалися зі студентами, пionерами, прикордонниками. Все це цікаво було. І там я до кінця зрозуміла, що таке почуття Батьківщини. В Празі ми «піймали» одного разу по транзистору наш «Маяк». Російські пісні передавали. На Батьківщині, може, і почали бми шукати іншу хвилю. Але тоді слухали затамувавши подих. Заважали якісь сусідні радиостанції. А ми все слухали і слухали — російську пісню».

Зустріч друга — з Оленою Фещук. Зараз на третьому курсі механіко-математичного факультету. І три роки вона —

в університетській самодіяльності, яка багато разів успішно давала концерти на естрадах Ленінграда, Тбілісі, Риги...

Олена: «Я люблю пісню. Тому що без неї — важко. І ще тому, що, співаючи, думаеш про пережите і про сьогоднішнє.

Мені більше подобаються пісні повільні і трохи сумні. Співати почала ще в школі. Був вокальний гурток. А першою піснею, яку я виконала сама, був «Вінок Дунаю»...

На сцені, як і всюди, бувають і перемоги, і невдачі, і сльози. Адже плакуть іноді і від щастя, правда? Пам'ятаю в Ленінграді ми давали концерт. Для мене — перший. Добре пройшов. Нас викликають. А я не можу. Втікла... Не уявляю свого життя без репетицій. Тому що там — товариші. І там пісня, без якої не можна».

Зустріч третя (випадкова).

...Десь в розливах Саліма є малесеньке селище. І по вечірній Обі ми пробивалися туди. Катер заривався носом в коричневі хвилі і холодні бризки впивалися в наші обличчя. Виручали невтомні студентські пісні, і дівчата, які танцювали на палубі...

Пригадалось це, коли декілька днів тому побачив я в комітеті комсомолу Надю Свистун і Олю Філіпенко. Сиділи вони

за столиком, писали заяви.

— Дуже хочеться поїхати в Тюменську область на студентську будову, — заявили дівчата.

Вони — подруги, третьокурсниці філологічного факультету.

— Напевне, вже бували на будовах? — цікавлюсь.

— Так, — посміхається Оля.

— Я будувала школу. Але не в студзагомі, а дома, на канікулах. Ми вперше пишемо заяви. Дівчат, взагалі, не хочуть брати. Бояться, що захничемо. А ми ось не б'ємося роботи.

В бланку заяви є і такі графи: — «будівельна спеціальність» і — «участь в художній самодіяльності». Надя вагається: а чи варто писати, що три роки навчалася в театральній студії «Ровесник». Ось, думає, напишу про це, так скажуть: що це ще за такий працівник іде! Ні, краще напишу, що спортсменка. Значить — сильна.

Славні дівчата! Приходить порівняння: і підуть з сокирами в руках невтомні подруги, як дві граці, одягнені в фуфайки...

ТРИ зустрічі з різними дівчатами. Мені захотілось розповісти про них. І зовсім не тому, що наближається свято. А тому, що зустрілись хороші люди — наші дівчата. Про таких дівчат поети пишуть вірші, музиканти — романси, а інші — просто дарують квіти! Тому, що вони — і поезія, і музика.

В. БАХЧЕВАН.

НАШИМ ДІВЧАТАМ

ПОЗДОРОВЛЯЄМО ЗІ СВЯТОМ ЖІНОЧИЙ СКЛАД ГРУПИ ОБЧИСЛЮВАЧІВ МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ. БАЖАЄМО НАШИМ ПОДРУГАМ, ЧУДОВИМ ДІВЧАТАМ, ОДНИХ «П'ЯТІРОК» ТА ВЕЛИКОГО ОСОБИСТОГО ЩАСТЬЯ.

ЧОЛОВІЧИЙ СКЛАД ГРУПИ ОБЧИСЛЮВАЧІВ МЕХАНІКО-МАТЕМАТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.

у наших жінок з трудівницями братніх країн соціалізму. Вони обмінюються з ними досвідом праці, громадської діяльності, виховання дітей.

Наші жінки — в перших рядах борців за мир. На форумах прогресивних сил рішуче лунає голос дочек Радянської країни проти мілітаризму та фашизму, проти імперіалістичних агресорів.

СЛАВНІ радянські жінки, патріотки соціалістичної Батьківщини, і під час війни, і в роки мирного будівництва виявляли і виявляють велику мужність, зразки наполегливої праці. Плечем до плеча з чоловіками, синами і братами воїни самовіддано трудаються, зміцнюючи могутність Батьківщини, будуючи комунізм.

Ім наші сердечні поздоровлення зі святом, ім перші весняні квіти!

тичну свідомість, трудолюбство, колективізм, радянський патріотизм і пролетарський інтернаціоналізм.

8 БЕРЕЗНЯ — інтернаціональне свято. Щорічно відзначати цей день жінки світу вирішили ще в 1910 році на другій Міжнародній конференції соціалісток за пропозицією видатної діячки робітничого руху Кларі Цеткін. Нинішнього року воно відзначатиметься в 58-й раз, це свято солідарності жінок в боротьбі за рівноправність, за демократію і соціа-

лізм, свободу та національну незалежність, за мир у всьому світі.

Жінки в країнах капіталу ведуть рішучу боротьбу проти безправ'я та злодіїв, за свободу та незалежність, за щастя своїх дітей. Радянські жінки рішуче підтримують в цій боротьбі своїх зарубіжних подруг.

У радянських жінок міцні зв'язки з прогресивними жіночими організаціями всього світу. Тісна дружба встановилась

СЕСІЯ. ІІ ПІДСУМКИ. НАШІ ЗАВДАННЯ.

У ВЕЛИКОМУ актовому залі 28 лютого відбулись загальноуніверситетські відкриті партійні збори. Порядок денний їх — «Підсумки зимової екзаменаційної сесії і завдання парторганізації в учитовово-виховній роботі» — привернув

увагу членів колективу нашого вузу. Тому на збори, крім комуністів, прийшло чимало беспартійних викладачів, співробітників, студентів.

Нижче ми розповідаємо, як проходили ці збори.

СЛОВО для доповіді надається проектору по учитовової роботі С. В. Богатському. Він розпочав свій виступ з висвітленням загальних підсумків зимової екзаменаційної сесії та деяких проблем учитовової роботи.

— Підсумком, який визначає нашу діяльність, — сказав доповідач, — є сесія. Загальні підсумки минулой сесії можна виразити такими цифрами: 87,8 процента успішності на денному навчанні, 67,9 процента — на вечірньому та 67,4 процента — на заочному. Навіть просте перерахування цих цифр не дає нам змоги назвати результати добрими. За ними криються серйозні недоліки в нашій роботі по підготовці спеціалістів.

Чи випадкові результати зимової сесії? Ні. Аналіз результатів сесії за останні три роки свідчить про те, що всі ці роки успішність в університеті визначалася приблизно, названими вище цифрами. Однак при їх порівнянні ми легко виявляємо певну тенденцію — повільно, але впевнено успішність росте. І це говорить за певні позитивні зрушения в роботі університету.

Доповідач підкреслює, що останнім часом зросла успішність студентів з суспільних наук. Це — відрядно.

— У нас є, — продовжує доповідач, — багато прекрасних студентів. Гордістю університету є студенти Романенко, Н. Маєва, Гребінькін, Острозворхов, Домбровська, Сушинський, Божая, Дубов. Вони — іменні стипендіати. Ми пишемось студентами-комуністами Поповою, Шапіро, Кулик та багатьма іншими. Серед відмінних та добрих студентів — немало комсомольських активістів — т. Чайківський, Головатий, Клімова, Шлапак, Андреєва та багато інших.

У нас є цілі студентські групи, які подають чудовий приклад успішного навчання в поєднанні з активною участю в громадській роботі.

Вже тільки цей далеко не повний перелік є переконливим додатком до загальної тенденції росту успішності, що прослідовується в нашему університеті.

Потім доповідач, підкресливши, що досягнуте — це результат великої і копіткої роботи партійної, комсомольської та профспілкової організацій, кафедр та адміністрації — роботи всього колективу, зупинився на серйозних недоліках в учитовово-виховній роботі. Він зазначив, що не на всіх факультетах однакова успішність, що гірша воно на вечірньому та заочному навчаннях.

З аналізу недоліків доповідач робить висновок: якість учитовового процесу вимагає значного поліпшення. Не можна миритися з тим, що до 30 процентів студентів окремих форм навчання — академічники, що значне число студентів мають оцінки «задовільно».

Потрібна повсякденна, — про-

довжує доповідач, — копітка робота в дусі високої вимогливості. Не тільки до викладачів і студентів, але й до співробітників учитовової та наукової частин, до адміністративно-господарчої частини, до факультетів і кафедр, до діяльності громадських організацій.

Потім доповідач зупиняється на заходах по впровадженню НОТ. Він говорить про необхідність створення університетського бюро НОТ, про те, що треба домогтися, як це зробили на юридичному факультеті, суворої регламентації роботи. І зробити це необхідно не тільки на факультетах, але й в університеті.

Слід так повести справу, щоб значно скоротити кількість паперів по звітності та іншій документації, знизити тривалість різних засідань. І все це треба зробити на основі НОТ.

На закінчення доповідач висловив упевненість, що великий і згуртований колектив університету, під керівництвом партійної організації з честью вирішить завдання, що стоять перед ним.

ГРУНТОВНА доповідь О. В. Богатського була вислухана з великою увагою і викликала активне обговорення.

Першим взяв слово професор **О. В. Сурилов**. Він говорив про те, що успішність студентів визначається оцінками, які виставляють викладачі на іспиті. А, між іншим, деякі викладачі не завжди правильно проводять іспит. Тому методичним комісіям слід узагальнити досвід не тільки читання лекцій, проведення семінарських занять, але виробити певні критерії оцінки знань на іспитах і саму методику проведення іспитів.

Потім професор Сурилов говорив про те, що основа навчання студента, особливо заочника, — це самостійна підготовка, самостійна робота над підручниками. Але підручників невистачає, а часом їх і зовсім немає.

На 300 студентів-заочників першого курсу юридичного факультету, — говорить виступаючий, — є тільки три підручники з історії держави і права зарубіжних країн. Ці підручники не можна купити в магазинах. Як же студенту вчитися?

Відповідь в даній ситуації одна — треба видавати учитовові посібники, підручники. А це значить, що слід більш енергійно-domагатися розширення видавничих прав для університету.

Потім професор Сурилов говорив про стан з викладацькими кадрами і про необхідність розширення аспірантури на юридичному факультеті.

На трибуні — професор **I. Я. Яцько**.

Він говорить про труднощі, які виникають перед студентами геологічного відділення в навчанні і при виконанні лабораторних робіт. Невистачає учитових приміщень.

В цьому році геолого-географічний факультет одержав багато доброї апаратури, а розмістити її ніде.

— Треба, — говорить виступаючий, — подумати над тим, як тут допомогти нашому факультету.

— Така допомога благотворно відбудеться на процесі навчання.

Слово надається секретарю парторганізації філологічного факультету доценту **Ю. Ф. Касіму**.

Він розповів, як деканат, кафедри та громадські організації факультету проводили роботу по забезпеченню процесу навчання. Завдяки цьому зимова сесія на факультеті пройшла організовано, чітко і результативно.

Потім виступаючий говорить про недоліки у виховній роботі на факультеті, про те, що комсомольська організація знишила свою активність.

Виступаючий розповів, що робиться на факультеті, щоб зміцнити дисципліну і зробити більш дійовою виховну роботу.

Декан фізичного факультету доцент **В. В. Сердюк** в своєму виступі говорив про необхідність формування у студентів творчого ставлення до навчального матеріалу. В зв'язку з цим виступаючий проводить думку про те, що слід більше відводити годин на семінарські заняття.

На кафедрі загальної фізики так і зробили. І це дало бажані наслідки: виступаючи на семінарах, студенти виявляють самостійність в осмисленні матеріалу, вчаться узагальнювати його та робити правильні висновки.

— Для підвищення творчого ставлення до навчального матеріалу, — продовжує виступаючий, — слід, на наш погляд, сміливше впроваджувати програмоване навчання, проведення проміжних письмових іспитів.

Слово бере **М. Т. Ольшевський**. Виступаючий говорить, що кафедра, на якій він працює, нова і потребує в грунтovній допомозі, особливо з боку адміністративно-господарчої частини. Однак, та ку допомогу кафедра не одержує і це негативно відбувається на процесі навчання.

Студент фізичного факультету **В. С. Шлапак** у своєму виступі говорив про те, що необхідно більш чітко планувати іспити, з тим, щоб на підготовку до кожного з них студент мав не менше чотирьох днів. Зимову сесію, говорить виступаючий, нашому курсові так спланували, що ми повинні були за двадцять днів скласти п'ять іспитів і два теоретичних залихи. Прямо скажемо — багато!

Потім виступаючий говорив про побутові безладдя, які заважають студентам нормально вчитися, працювати в бібліотеці. Ці безладдя можна легко усунуть силами адміністративно-господарчої частини.

Слово надається кандидату економічних наук **Д. О. Драгоморецькому**. У своєму виступі він зупинився на питаннях, зв'язаних з якістю викладання. Деякі викладачі сусільних наук провели чималу роботу в цьому напрямку. Однак не на всіх факультетах домуглися того, щоб студенти як слід вивчали ці науки. Особливо не все гарязд з цим на першому курсі геологічного відділення геолого-географічного факультету. Студенти цього курсу погано відвідують заняття, не виявляють активності на семінарських заняттях.

Потім виступаючий зупинився на питаннях підготовки і розстановки науково-викладацьких кадрів, а також на завданнях прийому студентів до університету в 1968 р.

ПІСЛЯ заключного слова **О. В. Богатського**, збори прийняли розгорнути рішення, спрямоване на удосконалення навчального процесу і успішне вирішення завдань, які стоять перед партійною організацією.

В своєму виступі доктор біологічних наук **А. І. Дьоміна** говорила про недоліки розкладу заняття. Через це студенти деяких груп біологічного факультету не мають можливості правильно розподілити свій час, змущені працювати з великим перевантаженням.

Секретар парткому університету **Л. Х. Калустян** у своєму виступі сказав:

— На всіх факультетах проводиться значна робота по удосконаленню учитовового процесу, підвищенню наукового рівня навчання студентів. Ця робота позитивно відбулася на результатах зимової сесії. Однак ці результати були б значно вищими, якби наша ідейно-виховна робота проводилась в більш тісному зв'язку з завданнями по зміцненню учитовово-трудової дисципліни.

— Слід відзначити, — продовжує виступаючий, — що останнім часом ряд кафедр філологічного, механіко-математичного і деяких інших факультетів послабили увагу до виховної роботи, що, безумовно, відбулося на результатах сесії.

На кафедрі загальної фізики так і зробили. І це дало бажані наслідки: виступаючи на семінарах, студенти виявляють самостійність в осмисленні матеріалу, вчаться узагальнювати його та робити правильні висновки.

— Для підвищення творчого ставлення до навчального матеріалу, — наприклад, на філологічному факультеті. Тут студенти Філатов, Шерстов і Вірич порушували дисципліну. Про це знали кафедри і партбюро факультету, але мирились з цим, не вживали дійових заходів виховного характеру. Такий лібералізм і привілії до сумнівних наслідків — цих студентів виключено з університету.

— В нашій парторганізації, — продовжує **Л. Х. Калустян**, — немало комуністів-студентів. Ми маємо право вимагати від них більш активної участі в боротьбі з порушеннями учитовово-трудової дисципліни, наприклад, на філологічному факультеті. Тут студенти Філатов, Шерстов і Вірич порушували дисципліну. Про це знали кафедри і партбюро факультету, але мирились з цим, не вживали дійових заходів виховного характеру. Такий лібералізм і привілії до сумнівних наслідків — цих студентів виключено з університету.

— В нашій парторганізації, — говорить **Л. Х. Калустян**, — немало комуністів-студентів. Ми маємо право вимагати від них більш активної участі в боротьбі з порушеннями учитовово-трудової дисципліни, в роботі по мобілізації студентів на успішне оволодіння учитововою програмою і надання допомоги деканатам, партійним організаціям в підготовці висококваліфікованих спеціалістів. Треба не забувати, що обов'язок комуніста не тільки самому бути в авангарді, але й впливати на товаришів, однокурсників.

Особливу увагу у своєму виступі **Л. Х. Калустян** приділив питанням, зв'язаним з поліпшенням викладання сусільних наук. Він відзначив, що кафедри сусільних наук провели чималу роботу в цьому напрямку. Однак не на всіх факультетах домуглися того, щоб студенти як слід вивчали ці науки. Особливо не все гарязд з цим на першому курсі геологічного відділення геолого-географічного факультету. Студенти цього курсу погано відвідують заняття, не виявляють активності на семінарських заняттях.

Потім виступаючий зупинився на питаннях підготовки і розстановки науково-викладацьких кадрів, а також на завданнях прийому студентів до університету в 1968 р.

ПІСЛЯ заключного слова **О. В. Богатського**, збори прийняли розгорнути рішення, спрямоване на удосконалення навчального процесу і успішне вирішення завдань, які стоять перед партійною організацією.

НОВІ ВІРШІ НАБЛИЖЕННЯ ВЕСНИ

Дише теплом весна,
Ліне на південь з вітрами.
Доля зими сумна
В поті розлилась струмками
Вітер збавляє листь,
Плаче зима за весною,
Сльози бурульки ллють,
Каплі дзвенять струною.
Сонце тепла землі
Збільшує дози щоденні.
Віуть вітри південні,
Душно зимовий міл.
Світла блакить небес,
Хмар журавлині пунктири.
Птахи далеко десь
Дзвінко оспівують ірій.
Дружно в свій край вони
Знялися з дозволу сонця.
Вість про прихід весни
Нам принесуть під віконця.
Поле, сади, гаї
Втомлені снігом, зимою,
Снять гомінкою весною,
Співом дзвінкіх слов'їв.

БАЖАННЯ

Ти в думках моїх і дні і ночі
Линь до мене сяйвом
світливі мрії.
Хочу я, щоб сни твої дівочі,
Розцвітали в райдузі надій
І тому в душі цвіте бажання,
Як в уяві бачу майбуття,
Щоб пора священного
кохання,
Як весни квітучої сіяння
У серцях зоріло все життя.

К. СТЕПКО.

СЕВЕРИНКА

П ОСЛОТНЕЙ прижав к себе сверточ, Вера зашагала, направляясь в противоположную от своего дома сторону. Вдруг откуда-то вынырнул неизвестный человек и последовал за ней. Тогда Вера прибегла к испытанному способу — вошла в подъезд и через двор вышла на другую улицу. Оторвавшись от «хвоста» и, убедившись, что никто ее не преследует, Вера направилась к себе.

После этой ночи Северинка все чаще стала замечать в районе своей улицы необычную немецкую автомашину. На крыше закрытого огромного кузова что-то вращалось. Когда машина остановилась, устройство продолжало крутиться.

— Наверное, антенна слежения, — подумала Вера.

При появлении такой машины она стала прекращать работу. Сигнализации сокращала до минимума, длинные радиограммы делила на части. Входила в эфир в наиболее насыщенное работой радиостанций время.

И вдруг в одну из передач Северинка услышала на своей волне ответ неизвестного корреспондента. Он называл ее позывные, просил сообщить координаты. Переключившись на запасную волну, Вера услышала ту же станцию. Сомнений не было — подключился фашистский радиостанция и старался как можно дольше держать ее в эфире.

Фашистскому радиостанции удалось точно навести пеленгаторы на радиостанцию. Вера убедилась в этом, когда увидела в окно въезжавшую на ее улицу необычную автомашину.

Закінчення. Початок в №№ 6, 7.

Прекратив работу и надежно спрятав радио, Вера покинула домик, когда гитлеровцы из службы безопасности уже оцепили квартал.

Возвращалась она домой с взятыми из тайников донесениями поздно ночью. Шла быстро, меняя маршруты. Апрельские ночные темные, но она хорошо ориентировалась, иногда укрывалась в подъездах и проверяла, не пришелся ли «хвост». Было удивительно тихо, даже не встречались пьяные гитлеровские офицеры, не видно было и патрулей. Но в эту необычно спокойную ночь за Северинкой неизвестно следовал человек. Когда она останавливалась, устройство продолжало «замирало» и неизвестный.

А Северинка, не замечая преследователя, вышла на свою улицу, и, обходя подмерзшие лужицы, пошла к дому. Тихо стукнула в окно. Ей отворила дверь добродушная старушка, к которой Вера привязалась, как к родной матери.

— Где ты так долго проладала, Верочка? К тебе кто-то заходил.

— Днем? — Вера удивленно посмотрела на старушку.

— Как только ты ушла, во всех домах побывали немцы, что-то искали. К нам зашел какой-то мужчина, ничего не говорил, а все шарил по квартире глазами.

— Что-нибудь передавал?

— Уходя сказал, что зайдет сегодня еще, но я его предупредила, что ты уехала и будешь дома только завтра.

Вера не стала разбирать постель. Тревожно было на сердце. Донесения спрятала и шифровать не стала. Достала радио и решила вынести ее из дома.

...Преследователь торжествовал.

Осведомитель гестапо высledил свою жертву. Он бесшумно подошел к дому и заглянул в окно.

Она! — окончательно убедился агент. Осталось захватить радиостанцию и награда обеспечена.

Фашистский прихвостень бегом направился в управление гестапо и оттуда лично позвонил оберштурмфюреру Максу Лейману.

— Это я, «Куница». Птичка в наших руках!

* * *

МАШИНА с сотрудниками гестапо без зажженных фар мчится на окраину города. Рядом с шофером сидит «Куница» и указывает путь. Оберштурмфюрер приказал взять разведчицу живой и доставить к нему. Он прервал ночной отдых и прибыл в управление.

Группа людей в гражданской одежде подошла к дому радиостанции. Раздался резкий стук в дверь. А затем послышался испуганный крик женщины. Потом все смолкли...

* * *

ВЕРА Васильевна Дерунова тогда не погибла. Она заранее покинула конспиративную квартиру.

Смерть Северинку настигла на польской территории у границы с фашистской Германией, куда она была переброшена с новым заданием. Внезапный налет фашистов застал ее в момент передачи разведывательных данных на Большую землю.

Врагу она досталась мертвой.

В. ЦВЕТКОВ.

ОГЛЯД - КОНКУРС

РЕКТОРАТ, партком, комитет ЛКСМУ, профком та студентський клуб оголошують з 18 березня по 10 квітня ОГЛЯД-КОНКУРС художньої самодіяльності та культурно-масової роботи факультетів університету.

Огляд-конкурс має виявити стан культурно-масової роботи на факультетах, організаційні здатності студентів та зростання майстерності окремих виконавців і ансамблів.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОГЛЯД-КОНКУРС

ОГЛЯД-КОНКУРС проводиться у великому актовому залі університету в дні, встановлені для кожного факультету окремо. В цей день факультет проводить конкурсний вечір. Він повинен складатися з концерту тривалістю не менше однієї години, а також з частин, які включали б ігри, танці, вікторини та ін.

На вечорі можуть бути виставлені роботи факультетських фотолюбителів, художників, умільців тощо.

Місце кожного факультету в огляді-конкурсі визначатиметься рівнем, організації, оформлення та проведення вечора, якістю виступів в концерті, масовістю самодіяльного колективу, який бере участь у конкурсі, мірою участі факультету у загальноуніверситетських колективах художньої самодіяльності, кількістю представників факультету в хорі університету.

Факультети, що займуть перші три місця, будуть нагороджені переходними призами та дипломами.

КОЗАК. ЗАПОРОЖЕЦЬ. ГАЙДАМАКА.

ЩОРОКУ 9 березня радянська громадськість і все прогресивне людство відзначає день народження великого українського поета, Кобзаря Дармограя — Тараса Григоровича Шевченка. У своїх невмируючих поезіях Т. Шевченко вперше найповніше використав багатства й можливості української національної мови, показав усю світовій красу і силу. Та тільки після Жовтня твори Шевченка стали надбанням найширших кіл трудящих. Тепер його твори вивчаються і в середній, і у вищій школі.

Як представник і оборонець мовного реалізму, Т. Шевченко був свідомим творцем української літературної мови. Мова його поезій — взірцева. Проте в ній трапляються й такі слова, що потребують з боку вчителя пояснень, історичних довідок. До таких слів

належать і слова козак, запорожець, гайдамака.

У поезіях Шевченка слово козак зустрічається досить часто. «Тече вода в сине море та не витикає; Шука козак свою долю, а долі немає». У якому значенні вживалось і може тепер уживається слово козак?

Слово козак в українській мові почало вживатись наприкінці XV — на початку XVI ст. У той час козаками називали українських селян, що тікали з-під влади польсько-литовських і українських феодалів, ставали вільними й боролись за соціальні й національні визволення українського народу.

Слово козак — тюркського походження. У словниковій половинецької мови 1303 року воно вживалось у значенні «караул, передова сторожа». У татар. і турків слово козак стало вживатись у значенні «вільний» (Шевченко).

СЛОВО ПРО СЛОВО

на, незалежна людина». У такому значенні слово козак і було запозичене українськими селянами-втікачами з мови кримських татар.

На початку XVIII ст. слово козак у Росії і на Україні стало вживатись у значенні «представник військового стану, зобов'язаний за пільгове користування землею нести військову службу». Однакож, уже в XVIII ст. слово козак стало вживатись і в значенні «парубок, хлопець». Пригадайте: «Еней був парубок моторний і хлопець, хоть куди козак».

Як синонім до слова козак у XVI—XVII ст. почало вживатись слово запорожець: «Аж до моря запорожці степ широкий крили» (Шевченко).

Слово запорожець утворилося від слова Запорожжя, назви земель за дніпровськими порогами, які були осередком козацтва, де була Запорізька Січ.

У 1768 р. на Україні відбулося велике повстання селянства на чолі з М. Залізняком та І. Гонтою проти його гнобителів, передусім — польської шляхти. Цьому повстанню Т. Шевченко присвятив свою відому поему «Гайдамаки».

А де ж узялося слово гайдамак? Воно почало вживатись в українській мові з XVIII ст. у значенні «повстанець проти польської шляхти й українських феодалів, гнобителів народу». У такому значенні воно вживалось і у Шевченка: «Задзвонили в усі дзвони по всій Україні, закричали гайдамаки: «Гине, шляхта, гине».

Слово гайдамака зайдло в українську мову з турецької, в якій воно спочатку вживалось у значенні «погонич», а згодом — у значенні «розвінник, грабіжник». Польська шляхта і називала гайдамаків розвінниками, грабіжниками. Та народ у гайдамаках бачив своїх оборонців, визволителів. Т. Шевченко називав гайдамаків своїми синами, що борються за волю народну: «Сини мої, гайдамаки! — писав він, — Світ широкий, воля, — Ідіть, сини, погуляйте, пошукайте долі».

Довго сини Шевченка шукали волі й своєї долі. Але знайшли воно її тільки після Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Доцент А. МОСКАЛЕНКО.